



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### Brevis Institvtio De Salvtari Poenitentia Peccatoris

Viexmont, Claude de

Coloniae Agr., 1725

**VD18 1361598X**

Cap. V. Quòd mutato peccatore Deus mutat sententiam, quia eius vitam mauult quàm mortem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50113)

QVOD MVTATO PECCATORE  
 DEVS MVTAT SENTENTIAM,  
 QVIA EIVS VITAM MAVVLT  
 QVAM MORTEM.

CAP. V.

**A**T dixeris, non est Deus quasi homo, vt Num. 23.  
 mentiatur, nec quasi filius hominis, vt  
 mutetur: ipse dixit Ezechielis decimo  
 octauo, Anima quæ peccauerit, ipsa morietur.  
 Hæc Dei sententia immutabilis est, quia Deus  
 mutari non potest. R. Verum quidem est, fra-  
 ter charissime, quòd anima quæ peccauerit, Pœnitentia  
 viuificat. ipsa morietur; quia per peccatum æternam  
 damnationem meretur: sed huic animæ mor-  
 tuæ pœnitentia medetur: pœnitentia reddit,  
 quod peccatum detrahit: per hanc reparatur  
 vita gratiæ, in qua anima decedens euolat ad  
 vitam gloriæ: nec ei plus nocent peccata præ-  
 terita, quàm homini sano sanati morbi & vul-  
 nera. Quamuis hæc anima peccauerit, tamen  
 non morietur, quia pœnitendo peccatum suum  
 deleuit, per quod æternæ morti obligabatur.  
 Cessante causa cessat & effectus, nouit Deus  
 mutare sententiam, si tu noueris mutare tuam  
 vitam. Si mihi non credis, Domino crede:  
 Impietas impii (inquit) non nocebit ei, in qua- Ezech. 33.  
 cunque die conuersus fuerit ab impietate sua.  
 Item alio loco, Si pœnitentiam egerit gens il- Hierem. 18.  
 la à malo suo, quod locutus sum aduersus eam,  
 agam & ego pœnitentiam super malo, quod  
 cogitaueram, vt facerem ei. Deus qui im- Pœnitentia  
 Dei, mutabilis & impassibilis est, nulla mutatione  
 aut

aut passione affici potest: tamen mutari & pœnitore dicitur non secundum rei veritatem, sed secundum hominis modum & similitudinem. Sicut enim homo mutari & pœnitere dicitur, dum consilium mutat, & malum facere non vult, quod proposuerat: ita & Deus mutari & pœnitere dicitur, dum malum non infert, quod minabatur. In quo consilium non mutat; ea enim, quæ ab æterno præordinauit, immutabiliter eueniunt, sed rem ex se mutabilem prout voluerit, mutat, secundum quod hominum merita aut demerita requirunt: quod non arguit mutationem in Deo, sed tantum in libero hominis arbitrio.

Ezechias.  
4. Reg. 20.

Isaiæ propheta sermo ad Ezechiam.

Niniuitarum pœnitentia.  
Ione 3.

Aegrotauit Ezechias vsque ad mortem, & venit ad eum Esaias, & dixit ei, Hæc dicit Dominus Deus, dispone domui tuæ, quia morieris tu, & non viues: conuertensque Ezechias faciem suam ad parietem, orauit Dominum, & fleuit fletu magno. Et antequam egredere-  
tur Isaias mediam partem atrii, factum est verbum Domini ad eum dicens, Reuerte, & dic Ezechia: hæc dicit Dominus Deus David patris tui, Audiui orationem tuam, & vidi lachrymam tuam: & ecce, sanauit te, die tertio ascendes templum Domini, & addam diebus tuis quindecim annos. Niniuitæ audiebant Ionam prophetam ex diffinito comminantem, Adhuc quadraginta dies, & Niniue subuertetur. Sed ne sic quidem viri Niniuitæ animis conciderunt: quinimo quamuis non satis considerent posse exorari Dominum, tamen ad pœnitentiam quasi ad salutis portum confugerunt.

runt. Credideruntque in Domino & indixerunt ieiunium, & vestiti sunt saccis à maiore usque ad minorem dicentes: Quis scit, si conuertatur & ignoscat Deus, & reuertatur à furore iræ suæ, & non peribimus? Et vidit Deus opera eorum, quia conuersi sunt de via sua mala, & misertus est super malitiam, quam locutus fuerat, vt faceret eis, & non fecit. Ezechias de morte sua iam latam sententiam reuocari lachrymis impetrauit. Niniuitarum pœnitentia iam promulgatam de suæ ciuitatis exterminio sententiam reuocari promeruit: tamen nec Prophetæ fallaces exstiterunt, qui quo tempore ii pro peccatis suis mori merebantur, prædixerunt: sed diuinæ misericordiæ largitas eos illo tempore ad mortem distulit, quod ante sæcula præordinauit.

Quod si imperiti illi & barbari non desperarunt, & iam lata contra se mortis sententia animis non conciderunt, quid desperas miser? quid animo concidis? Deum spoliās misericordia, sine qua Reges non sunt Reges, sed tyranni. Sententia illa, Anima, quæ peccauerit, ipsa morietur, de anima, quæ de peccato suo non egerit pœnitentiam, intelligitur, sicut & dicitur in humanis iudiciis, quod si quis hæc vel illa fecerit, mulctabitur pœna mortis; tamen semper intelligitur: nisi reus regia benignitate absoluator. Non sic est de diuina iustitia, sicut de humana. In hac quod magis crimen suum reus confitetur, eò plus pœnæ ipsi irrogatur: in illa verò quod magis peccator se accusauerit, tantò maiorem erga se Dei

Anima, quæ  
peccauerit,  
&c.

Quomodo  
hoc sit intel-  
ligendum.

Iustitiæ di-  
uinæ ad hu-  
manam  
comparatio.

miseri cordiam sentit: sicut repellit Deus peccata sua defendentem, ita recipit confitentem. Si pœnitentiæ scires efficaciam, peccatorum non desperares veniam: libenter obliuiscitur misericors Dominus, quòd nocentes fuimus. & pœnitentiam nostram nobis ad innocentiam deputare est paratus. Si de peccatis nostris pœnitentiam egimus, iam districtæ illius sententiæ rigorem euasimus; Deus superiorem vitam nostram nobis non imputat, modò eius nos pœniteat: videns mutata opera, libenter mutat sententiam, quia vitam mauult peccatoris quàm mortem: nec lætatur in perditione animarum, sed voluntas eius est sanctificatio nostra. Stantibus, si ceciderint, minatur pœnam, quam pertimescentes non corruant: lapsis verò promittit misericordiam, de qua confidentes resurgant. Illos terret, ne præsumant in bonis, hos refouet, ne desperent in malis.

*Pœnitentiæ  
v. 16.*

*Maternus  
amor ad fili-  
um.*

*Isaia 49.*

Sicut enim mater beneuola dilecto filio minatur verbera: qui si culpam suam agnoscens matris misericordiam implorauerit, eam materna pietas facillè condonabit: sic etiam misericors & miserator Dominus patiens & multæ misericordiæ, etsi peccatis nostris iustè irascitur, tamen veniam rogatus multa facilitate placatur. Nunquid obliuisci potest mater infantem suum (dicit Dominus) vt non misereatur filio vteri sui? & si illa oblita fuerit, ego tamen non obliuiscar tui. Beneuola mater ægrotantis filioli summopere desiderat sanitatem, sed multò plus peccatricis animæ Deus deli-

desiderat salutem. Quamuis infinitæ Dei bonitati nulla humana bonitas possit conferri: tamen quia summæ affectionis nullum inueniri potest maius exemplum, quàm matris erga filiolum suum: ideo erga peccatorem charitas Dei maternæ comparatur affectioni. Nemo amatorum carnalium ita exardescit in amorem sponsæ suæ, sicut Deus in amorem animæ tuæ.

Dei erga nos charitas.

Maiorem charitatem nemo habet, quàm ut animam suam ponat pro amicis suis. Christus autem etiam si fuisset solus, pro te fuisset passus & mortuus, antequam animam tuam dimisisset in diaboli faucibus. Pro quibus enim mortuus est, nunquid pro iustis? Paulum interroga, Christus (inquit) pro impiis mortuus est. Si nullum fuisset in mundo peccatum, Christus non effudisset sanguinem suum. Quid enim necesse erat, ut Deus sanguinem suum effunderet, nisi ut tua & totius mundi peccata redimeret? Minima gutta pretiosi illius sanguinis, abundè sufficiebat pro redemptione totius humani generis: tamen ut summam suam erga nos exprimeret charitatem, totum suum pro nobis effudit sanguinem: multa dixit, multa fecit, multa passus est, dum nos redimeret: tamen quos solo verbo creauerat, solo verbo reparare posset. Accepit mortem nostram, ut nobis daret vitam suam: vitam attulit nobis, mortem verò accepit à nobis, nec tamen pro suo merito, sed pro nobis. Venit ad regionem peregrinationis nostræ accipere, quod hinc abundat: opprobria, flagella, colaphos, sputa

Christus passus pro peccatoribus.

Nota. Christus cur totum suum sanguinem effudit.

in faciem, contumelias, spineam coronam, crucem & mortem: hæc abundant in regione nostra, ad talia venit commercia. Quid hic dedit pro iis, quæ hic accepit? dedit exhortationem, dedit doctrinam, dedit peccatorum remissionem. Attulit nobis de illa regione multa bona, & in nostra regione pertulit multa mala. Tanta præcessit dilectio, vt nobiscum esset, vbi eramus? vbi etiam ipse est, cum ipso erimus. Vbi ego sum ( inquit ipse ) illic & minister meus erit. Quid tibi Deus promittit, ô homo? quia certè in æternum victurus es cum eo, & id non credis? Crede, crede; plus est iam, quod fecit, quam quod promisit: incredibilius est, quòd mortuus sit æternus, quàm quòd mortalis homo in æternum sit victurus. Victurus es cum eo in æternum, propter quem mortuus est, qui viuit in æternum: securus esto te accepturum vitam ipsius, qui pignus habes mortem ipsius. Vnde Paulus, Si cùm inimici essemus, reconciliari sumus Deo per mortem Filii eius: multò magis reconciliati salui erimus in vita ipsius. Grauius est pro peccato mori, quàm peccatum tollere, & iam cooperantem saluare. Ad mansionum cælestium reparationem, non ad æternam damnationem te & creauit & redemit Dominus: quòd si damnationem tuam voluisset, quando peccasti, te in infernum detrusisset.

*Speranda  
beatitudo.*

*Ioan. 12.*

*Rom. 5.*

*Angelorum  
gaudium  
super pœni-  
sente.*

Hinc colligere potes eum magis gaudere de tua reparatione, quàm de tua damnatione, quòd ipsi & Angelis eius maius est gaudium super vno peccatore pœnitentiam agente, quàm super nonaginta nouem iustis, qui non indi-  
gent

gent pœnitentiâ. Quod ipsemet Dominus tri-  
 plici exemplo comprobavit: scilicet ouis per-  
 ditâ, quam inuentam pastor gaudens ad oui-  
 le super humeros reportauit: & drachmæ per-  
 ditâ, qua inuenta mulier vicinas suas ad con-  
 gratulationem conuocauit: & filii prodigi, cui  
 ad patrem redeunti vitulus saginatus occisus est:  
 quod fratri qui semper cum patre remanserat,  
 factum non est. Quantò magis contristat res  
 perdita, tantò magis lætificat, si fuerit inuenta:  
 vnde & de peccatore conuerso, quàm de stan-  
 te iusto, maius gaudium est in cælo: Deo ete-  
 nim gratior est amore ardens pœnitentia post  
 culpam, quam securitate torpescens innocentia  
 per gratiam. Sicuti & dux in prælio plus eum  
 militem diligit, qui post fugam reuersus for-  
 titer hostem premit, quàm illum, qui nunquam  
 transfugit, & nunquam aliquid fortiter gessit.  
 Agricola etiam plus amat illam terram, quæ  
 post spinas vberem profert messem, quàm illam,  
 quæ nunquam spinas habuit, & nunquam fer-  
 tilem messem protulit. Si Deo & Angelis eius  
 hic tanto sunt gaudio tuæ lachrymæ, quanto,  
 putas, gaudio eis illic futuræ sint tuæ deliciae?  
 hos cibos epulantur, iisque fructibus delectan-  
 tur: si peccatum tuum mortifices per contri-  
 tionem, obliteres per confessionem, sepelias ab-  
 olefaciasque per satisfactionem.

Itaque, frater charissime, etiam si te con-  
 demnatum putares per Dei iustitiam, ad eius  
 appella misericordiam: fit enim interdum, vt  
 quem iustitia accusat, misericordia absoluat:  
 & pœnam, quam Dominus iustè exigere posset,

Tripliei  
 exemplo  
 Dominus  
 comprobat  
 se gaudere  
 super pœ-  
 nitentibus:  
 Ouis.  
 Drachmæ.  
 Filii pro-  
 digi.

Similitudo  
 optima.  
 Transfuge  
 strenuus.

Novalis  
 fertilis.

Nota.  
 Desperan-  
 dum nun-  
 quam est.



Nota sen-  
tentiam.

misericorditer condonet. Quamdiu viuis, liberi est arbitrii tui pœnitere, & sic ad vitam resurgere gloriosam: aut in peccatis tuis permanere, & sic in æternam corruere damnationem. Sed quia Deus, quos gratis & creauit, & redemit, eos libenter non opprimit: ideo si te pœniteat tuæ culpæ, eum quoque suæ pœnitebit sententiæ: immutabilis Dominus suam mutabit sententiam, si tu mutaueris tuam vitam. Sic vinces inuincibilem, ligabis omnipotentem, & tremendum iudicem conuer-tes in piissimum patrem.

QVOD ETIAM IN ARTICVLO  
MORTIS POENITENTIA ESSE  
POTEST SALVTARIS.

CAP. VI.

**A**T dixeris, Tardè veni, totam vitam meam in peccatis consumpsi: morti proximus sum, in nouissimo die pœnitere non possum: nec Deo pro peccatis meis satisfacere, & condignam pœnitentiam agere. R. Iuuenis homo es, & bonæ valetudinis, frater charissime, multos adhuc annos viuere potes, & in iis Deo acceptam pœnitentiam agere. Tamen quia nemo est quantumlibet iuuenis, qui vsque ad vesperum, certo sibi polliceri audeat se victurum: potestque subitus mortis casus qualibet diei hora te opprimere, quo tempore desperans hæc mihi posses obicere: idcirco huic obiectioni satisfaciendum duxi, tametsi eam mihi nunquam obiecisti.

Dum